

[Särtryck nr 50]

STATENS JERNVÄGAR

SAMMANSTÄLLNING

AF DE FÖR

PERSONBEFORDRINGEN

GÄLLANDE BESTÄMMELSER

I HVAD DE RÖRA

TÅGPERSONALEN.

STOCKHOLM
K. L. BECKMANS BOKTRYCKERI
1902.

JVAN A. BOOSTER
GELISCOO

INNEHÅLL.

	Sid.
I. För befordring af resande gällande allmänna bestämmelser	5
A) Utdrag ur Kongl. Maj:ts nådiga Reglemente för trafiken på Statens jernvägar af den 4 april 1862	5
B) Utdrag ur de af Kongl. Jernvägsstyrelsen utfärdade ordningsregler	11
C) I vederbörande taxor förekommande bestämmelser rörande befordring af barn	12
D) Af Kongl. Jernvägsstyrelsen utfärdade bestämmelser, rörande	
a) I och II klassens vagnar i dagsnälltåg	13
b) III klassens vagnar i snälltåg	14
c) restaurationsvagnar	14
d) sofvagnar	14
II. Konduktörs åliggande i fråga om biljettgranskning	14
III. Uppgift å befintliga slag af biljetter	16
IV. Allmänna bestämmelser rörande biljetters utseende	17
V. Enkla biljetter	18
VI. Tur- och returbiljetter	20
VII. Månadsbiljetter	22
VIII. Familjebiljetter	23
IX. Sofvagnsbiljetter	25
X. Prisskilnadsbiljetter	26
XI. Extratågsbiljetter	27
XII. Truppbiljetter	27
XIII. Kombinerade biljetter och s. k. fasta rundresebiljetter	28

	Sid.
XIV. Turistbiljetter	32
XV. Fribiljetter	34
a) S. k. Skandinaviska fribiljetter.....	34
b) Fribiljetter för resa å statens jernvägar	35
c) Fribiljetter för resa i samtrafik å statens och enskilda svenska jernvägar.....	37

I. Om befordring af resande.

A) Utdrag ur Kongl. Maj:ts nådiga Reglemente för trafiken på Statens jernvägar af den 4 april 1862.

§ 1.

Allmänheten eger att af alla vid statens jernvägar anställda tjenstemän och betjente fordra ett höfligt och tjenstvilligt bemötande, hvaremot bemälde tjenstemän och betjente å sin sida äga att åtnjuta det hägn, som gällande författningar dem tillförsäkra.

Förhållande till allmänheten.

Som det är tjenstemännen och betjeningen vid ansvar förbjudet att emottaga särskild vedergällning af enskilda trafikerande, under hvad namn och förevändning som helst, böra sådana vedergällningar, vare sig såsom drickspenningar eller å annat sätt, ej heller från allmänhetens sida dem erbjudas.

§ 2.

Trafikerande är förpligtad att ställa sig till efterrättelse ej allenast af Styrelsen öfver statens jernvägar särskildt utfärdade ordningsregler, i hvad dessa innefatta föreskrifter, som af allmänheten böra iakttagas, utan ock vederbörande jernvägstjenstemäns anordningar och föreskrifter (se sid. 11.)

Ordningsregler.

§ 3.

*Stridigheters
afgörande.*

Stridigheter emellan trafikerande och betjeningen afgöras på jernvägsstationerna af den tjänsteman, som på stället förer högsta befälet, och på bantåg emellan stationerna af den konduktör, under hvars ledning bantåget står.

§ 10.

*Plats i viss
vagnklass.*

Biljetтинnehafvare är berättigad till plats i den vagnklass, som biljetten angifver. Finnes vid bantågets ankomst till en mellanstation icke tillräckligt antal platser i någon viss klass af de för bantåget disponibla vagnar, kunna dertill köpta biljetter antingen få återlemnas, hvarvid därför erlagd betalning bekommes tillbaka, eller ock utbytas mot biljetter för annan vagnklass, hvaruti platser till erforderligt antal äro tillgängliga.

Vid sådant utbyte af biljett är passagerare ej skyldig att erlægga mellanavgift, då utbytet sker till en dyrare plats, hvaremot han må vara berättigad att återfå prisskilnaden, då utbytet sker till billigare plats än den, hvarå den först köpta biljetten lyder.

Om, sedan ett bantåg fortgått förbi en eller flere stationer, så många passagerare under tiden detsamma lemnat, att genom de återstående sammanflyttning i ett färre antal vagnar en eller flere sådane kunna blifva lediga, så skall, derest behovet fordrar, att sådane

vagnar kvarlemnas på en mellanstation, passagerare vara skyldig att på stationsbefälets anmodan lemna sin vagn samt intaga honom anvisad plats i annan vagn af samma eller dyrare klass, i hvilket sistnämnda fall ingen mellanavgift erlägges.

Är vid ankomsten af ett bantåg till en mellanstation hel kupé af passagerare derstädes betingad, men sådan icke finnes ledig och ej kan på annat sätt beredas än genom förut varande passagerares sammanflyttning, skola desse vid anmaning af stationsbefälet vara skyldige att ställa sig en sådan anordning till efterrättelse, derest utrymmet i en eller flera kupéer af samma vagnsklass sådant medgifver. *Hel kupé.*

§ 11.

Sjuka personer, behäftade med epileptiska eller sinneslidanden, med smittosamma eller eljest för omgifningen obehag medförande sjukdomar, få endast under vilkor, att hel kupé för dem betalas, medfölja de ordinarie bantågen. I kupén må då likväl medtagas så många ledsagare, som motsvara antalet af de öfriga platserna deruti. *Sjuka personer.*

§ 12.

Passagerare, som anträffas å ett bantåg utan att innehafva biljett, är skyldig att betala dubbel afgift för hela den väglängd, som bantåget tillryggalagt från utgångspunkten till den station, der förhållandet blifvit anmärkt. Erlägges ej denna afgift genast, då anmärkning *Passagerare utan biljett.*

sker, må sådan passagerare ej tillåtas att vidare medfölja bantåget, och af hans medförda effekter bör på samma station så mycket qvarhållas, att värdet deraf motsvarar den afgift, som enligt hvad här ofvan blifvit stadgadt, rätteligen borde betalas. Denna föreskrift om skyldighet för passagerare, som anträffas på bantåg utan biljet, att betala *dubbel* afgift för hela den väglängd, som bantåget tillryggalagt från utgångspunkten, må icke vinna tillämpning, så framt passageraren vid instigandet i vagnen för vederbörande stationsinspektör eller konduktör gjort anmälan om förhållandet och anledningen dertill.

— — — — —

§ 15.

*Afvisande
från bantåg.*

Den, som icke iakttager föreskrifven ordning, icke rättar sig efter banbetjeningens behörigen gifna föreskrifter eller icke iakttager ett anständigt uppförande, kan på ett bantåg genom konduktören, eller vid ankomst till första station af dervarande befäl, hindras att bantåget åtfölja samt äger i sådant fall ej anspråk på ersättning för inköpt biljett.

Synbarligen af starka drycker öfverlastade personer skola under alla förhållanden afvisas från stationernas väntsalar och plattformar äfvensom ifrån vagnarna, om de deruti fått inträde, samt må icke under något vilkor tillåtas att åtfölja ett bantåg.

Ehvad sådana passagerare afvisas från afgångsstationen, sedan hans bagage redan blif-

vit i expeditionen inlemnadt och numreradt, eller sedermera under resan, är han icke berättigad att återfå det samma annorstädes än på den station, dit det var adresseradt.

— — — — —

§ 18.

Lätt exploderande ämnen, äfvensom alla effekter, som innehålla frätande syror eller annat, hvaraf skador kunna förorsakas, såsom krut, lätt antändliga kemiska preparater, m. m., få hvarken aflemnas såsom passagerares bagage eller medtagas i vagnarna. Stations- och bantågsbetjeningen åligger att häröfver hålla noggrann tillsyn.

*Explosiva
ämnen, frätande
syror,
skjutvapen
m. m.*

Skjutvapen få ej af passagerarne medtagas i vagnarne, utan skola aflemnas till transport i bagagevagnen, såvida icke den eller de, som sådana vapen medföra och vilja sjelfva derom taga vård, lösa hel kupé. Dylika vapen må ej till transporterande å statens jernvägar emottagas, derest icke visas, att de äro oladdade.

Krigsman, som i och för tjensten medför gevär, äger dock, så framt det är oladdadt, medtaga detsamma i den vagn, der honom anvisas taga plats.

Ammunition må icke under något vilkor i kupén medtagas.

Den, som öfverträder de i denna § stadgade förbud, är ansvarig för all deraf uppkommande skada af hvad beskaffenhet som helst.

§ 19.

Reseeffekter.

Små, lätthandterliga effekter, såsom käppar, paraplyer, sykorgar, öfverplagg o. s. v. få utan behandling i vederbörande expedition af den resande kostnadsfritt medtagas i vagnarna samt läggas under eller öfver hans plats, derest ej annan passagerare derigenom besväras. För vården af sådana i vagnarne medtagna effekter ansvarar den resande sjelf.

§ 23.

Djurvårdare.

Hästar, andra större kreatur äfvensom hundar emottagas ej till fortskaffande, derest de icke åtföljas af ägare eller vårdare, hvilken det åligger att vid framkomsten till bestämmelseorten draga försorg om djurens afhemtande från vagnarna.

Transport af hästar bör åtföljas af minst en ledsagare för hvarje vagnslast.

Vederbörande trafikbefälhafvare må dock, när omständigheterna så medgifva, kunna bevilja undantag från denna föreskrift.

Ann. Vårdare skall färdas i samma vagn som djuren; för hvarje sändning eger en vårdare afgiftsfritt medfölja i hvarje till transporten upplåten vagn, men om i samma vagn befordras flere än en vårdare, skall en hvar af dessa, utom den till afgiftsfri resa berättigade, innehafva III. klassens biljett. (Se taxa för transporter å Statens jernvägar § 5.)

B) Utdrag ur de af Kongl. Jernvägsstyrelsen utfärdade ordningsregler.

§ 4. — — — — —

Konduktörerna äro berättigade och, vid anfordran, skyldige att anvisa de resande deras platser.

Resande är skyldig att på anfordran af stationstjensteman eller konduktör uppvisa innehafvande biljett, när helst sådant erfordras för kontroll eller biljettens märkning. Under bantågets gång skall hvarje resande förvara sin biljett, till dess att densamma före eller vid bestämmelsestationen honom affordras af konduktören eller särskild biljett-emottagare.

§ 6. — — — — —

Vagnsfönster å vindsidan skall hållas stängdt, om någon resande i kupén sådant yrkar.

Män få icke under någon förevändning taga plats i kupé, hvilken genom särskild skylt an gifves som damkupé.

Resande skola för in- eller utstigande afbida bantågets fullkomliga stillastående och få ej sjelfva öppna vagnsdörrarna.

§ 7. Tobaksrökning är förbjuden i jernvägens expeditjonsrum och väntsalar samt uti de kupéer i 1:sta och 2:dra klassens vagnar och i de snäll- och persontågen åtföljande 3:dje klassens vagnar, som icke äro genom särskild skylt angifna såsom rökkupéer.

§ 11. — — — — —

Smärre knähundar samt kanarie- och dylika mindre burfåglar få medtagas i kupén, om samtliga medresande gifva sitt tillstånd dertill, och mot afgift enligt taxa.

C) I vederbörande taxor förekommande bestämmelser rörande befordring af barn.

I fråga om befordring af barn gälla följande bestämmelser:

1. *i trafik inom Sverige samt i trafik med Norge:*

Barn under 3 års ålder, som åtföljer äldre person, befordras utan afgift och utan särskild biljett.

För barn af öfver 3 men under 12 års ålder löses biljett till halft pris. *)

2. *i trafik med danska, tyska, österrikiska, engelska, belgiska och franska stationer:*

a) Barn under 4 år befordras fritt, då ej för dem göres anspråk på särskild plats.

b) Ett barn af mer än 4 men under 10 år, såväl som yngre barn, för hvilket göres anspråk på särskild plats, befordras i alla vagnklasser och å alla slags tåg till hälften af afgiften för vuxen person.

Två barn af mer än 4 men under 10 år befordras på en biljett af vederbörande vagnklass.

c) För barn af mer än 10 år medgifves ingen prisnedsättning.

*) Till halft pris löst s. k. kombinerad biljett gäller för barn af öfver 4 men under 10 års ålder.

D) Af Kongl. Jernvägsstyrelsen utfärdade
bestämmelser, rörande

a. *I och II klassens vagnar i dagsnälltåg:*

I vissa uti vederbörande anslags- och tjänstgöringstidtabeller angifna tåg medföras bogievagnar, hvilka antingen i sin helhet eller delvis kunna användas såsom såväl I som II klassens vagnar.

Då kupé i dylik vagn upplåtes såsom I klassens, lemnas sittplats i densamma för allenast tvenne resande å hvarje soffa, under det att, då den upplåtes som II klassens kupé, sittplats lemnas för trenne resande å hvarje soffa.

Vederbörande klass angifves genom å dörrarne till kupéerna anbragta vändbara skyltar, å hvilkas ena sida stå orden: *I klass. Två sittplatser å hvarje soffa*, och å den andra sidan orden: *II klass. Tre sittplatser å hvarje soffa*.

Tillträde till I klassens kupéer, hvilka medföras i vissa dagsnälltåg, (se närmare gällande tidtabell), ega resande, hvilka innehafva biljetter till denna vagnsklass för resa antingen till eller från Norge, till eller från utlandet eller mellan ändstationerna för någon af linierna Stockholm—Malmö, Stockholm—Göteborg, Stockholm—Charlottenberg eller Göteborg—Malmö resp. Helsingborg.

Skulle efter det sådana resande erhållit sina platser, derförutom behörigt utrymme finnas i kupé, som angifves såsom I klassens, må äf-

ven resande till eller från mellanstation tillåtas deri taga plats mot lösen af vederbörlig biljett.

b. *III klassens vagnar i snälltåg:*

Tillträde till de III klassens vagnar, som medföras i vissa snälltåg, (se närmare gällande tidtabell), ega endast resande, som innehafva biljetter för resa antingen till eller från Norge, till eller från utlandet eller om minst 100 km. väglängd å vare sig ensamt statens jernvägar eller å dessa och enskilda jernvägar i samtrafik. De snälltåg, å hvilka denna bestämmelse tillämpas, äro i vederbörande anslags- och tjänstgöringstidtabeller särskildt angifna.

c. *restaurationsvagnar:*

Tillträde till de restaurationsvagnar, hvilka medföras i tåg n:r 7 från *Stockholm* till *Malmö* och i tåg n:r 8 från *Malmö* till *Stockholm*, ega resande, hvilka äro försedda med I eller II klassens biljetter.

d. *sofvagnar:*

Se under IX sofvagnsbiljetter.

II. Konduktörs åliggande i fråga om biljettgranskning.

*Biljett-
granskning.*

Utöfver hvad i Instruktion för konduktörer och packmästare af den 1 oktober 1887 § 18 är stadgadt i afseende å biljettgranskning m. m.

skall iakttagas, att biljetts märkning genom klippning med biljettången företages endast af den konduktör, som först viserar densamma. I det fall att resande med tur- och returbiljett gjort afbrott i resan å någon mellanstation märkes dock biljetten ännu en gång, när resan ånyo anträdes från denna station.

Vid märkning af tur- och returbiljetter af papp eller kartong anbringas klippet med biljettången vid bortresan i T och vid återresan i R. Det må noga tillses, att biljetten ej vid bortresan klippes i R, enär den derigenom blir ogiltig för återresan. Såsom barnbiljett försåld tur- och returbiljett märkes vid återresan i ordet »Retur».

Vid märkning af biljetter i bokform iakttages noga, att *endast* den kupong, som gäller för den sträcka, den resande befar, klippes. Derjemte iakttages, att ur biljetten frånskiljas endast kuponger för redan tillryggalagda sträckor, samt i fråga om s. k. kombinerade biljetter, att vid uttagandet ur biljetten af de begagnade kupongerna den i biljetten kvarsittande stammen icke sönderrifves.

De kuponger, som innehållas i de i bokform inrättade biljetterna, uttagas på resp. sträckor af vederbörande tåg- eller ångbåtspersonal. När den sista kupongen vid resans slut är uttagen ur omslaget, klipper konduktören ett hål i detta, hvarefter detsamma återställes till den resande.

Hvarje kupong, som förevisas lös, betraktas såsom ogiltig och fråntages den resande, så vidt han icke samtidigt kan förete de för den

återstående delen af resan erforderliga kupongerna äfvensom omslaget.

De »blanko» tur- och returbiljetter, »fasta» månadsbiljetter och familjebiljetter vidfogade kontrollkuponger skola fränskiljas af den konduktör, som först viserar biljetten, och aflemnas vid tågets slutstation eller, derest ombyte af konduktör eger rum, å den station, der sådant ombyte sker. För biljetter med alternativ giltighet, försedda med kontrollkuponger, äro i hvarje fall särskilda bestämmelser utfärdade.

III. Uppgift å befintliga slag af biljetter.

Biljettslag.

De olika biljettslagen äro följande:

- a) enkla biljetter,
 - b) tur- och returbiljetter, hvartill jemväl räknas s. k. söndags tur- och returbiljetter och s. k. rabattbiljetter,
 - c) månadsbiljetter,
 - d) familjebiljetter,
 - e) sofvagnsbiljetter,
 - f) prisskilnadsbiljetter,
 - g) extratågsbiljetter,
 - h) truppbiljetter,
 - i) kombinerade biljetter och s. k. fasta rundresebiljetter,
 - k) turistbiljetter,
 - l) fribiljetter.
-